

FOTÓ: RÉVÉSZ RÓBERT

Mindenki valamilyen fajta állat

Vasárnap este a Régi Zsinagógában a budapesti GoBe Társulat Tolnai Táncllexikon – Az eszéki zsiráf című darabjának ősbemutatóját láthatta a THEALTER közönsége. Góbi Rita rendezővel beszélgettünk az előadás után.

– Milyen munkamódszert választottatok, hogy a Tolnai szövegvilágot táncszínházzá formáljátok?

– Én már nagyon-nagyon régen, amikor ez az előadás még szóba sem került, már akkor olvastam Tolnai verseket, és felkeltette az érdeklődésemet az az iszonyatosan nagy világ, amelyben ő benne van. Én is vajdasági vagyok, és pont ezért valahogy azt érzem, hogy van valami közös pont, vannak dolgok, amiket én is ugyanúgy átéltem, ugyanúgy gondolok, érzek. Ezért kezdtem azon gondol-

minden zsiráfnak van egy története. a legtöbb esetben ez a történet szomorú, mert a zsiráf halálával végződik: vagy megeszik az oroszlánok (a szavannán), vagy elpusztul az állatkertben – betegség illetve végegyengülés – (mondjuk budapest), vagy még meg sem tud halni, mert eszékről el kell menekíteni ugyan, de veszprém nem tudja befogadni, ezért örökkön örökké bolyong a balkán és európa között, vagy likvidálják.

góbi rita társulatát legutóbb egy kárász utcai bolt kirakatában láthattuk, idén ők is tolnaira vállalkoztak. a vastaps a nézők zömének elismerését nyilvánította ki, a zsinagógában már megoszlottak a vélemények, akadt, aki bicskey lukácsot tolnai ottót látta megformálni, mások viszont úgy vélték: a tánc, a mozgásszínház nem áll közel hozzá. a jelmezek haragosak és ötletesek, a koreográfia eklektikus, és a darabból kiderül, hogy a zsiráfok műfaja nem a rock and roll, hanem inkább a népzene. a darab az emberiség törekény, de bizonyos fokig pótolható körforgása: a háború után új élet sarjad a lebombázott falvakban, a népek, etnikumok keverednek, a vallás, a rítusok minden egyes emberbe beleégtek, ezért minden körülmények között – és ellenére – továbbvihetők.

NYEMCSOK ÉVA ESŐ

kodni, hogy hogyan gondolkodik ő, és hogy tudom ezt saját táncosaimnak, színészeimnek átadni, hogyan tudjuk felfogni ezt az egész Tolnai világot.

– A gyakorlatban hogy kezdődik egy próbafolyamat? Leültök és verseket olvastok egymásnak?

– A dramaturggal, Turai Katalinnal egy fél évet dolgoztunk együtt ezen a munkán. Nagy hatással volt rám, hogy Tolnai Ottó meghívott minket egy ebédre, és nagyon sokat beszélgettünk vele. Rengeteg mindent kaptam tőle egyetlen egy délután, ez meghatározó volt. Érdekelnek azok az alakok, amik az ő fejében felvillannak, és az, ahogy egy minimál dologból csinál egy óriási nagyot. Végül is én is hasonlóan dolgozom, a semmiből teremtek valamit. Hiszen a tánc is semmi: nincs leírva, nincs meghatározva.

– Melyek voltak azok a Tolnai motívumok, amikre felfűztétek a Tolnai Táncllexikont?

– Az emberi karakterek. Azt veszem észre, hogy Tolnai nagyon egyszerű dolgokból indul ki, és nagyon emberi dolgokat vesz elő. Én is ezt próbáltam. Igazán különleges emberek az alkotótársaim, belőlük akartam kihozni, hogy mik is ők valójában. Mivel nagyon különbözőek, iszonyatosan más energiákat sugall mindegyik. Azt próbáltam bennük erősíteni, hogy vállalják fel, amijük van, és abban mélyedjenek el.

– A leegyszerűsítés igénye hozta be a darabba az állati karaktereket is?

– Igen, azt gondolom, hogy ez bennem is egy tudat alatti dolog: az állatmotívumok meg az állati mozgás. A mozgás, mint alap szerintem nagyon állati. Ha improvizálunk, azt érzem, hogy az állati dolgok nagyon erősek. Azt gondolom, hogy mindenki valamilyen fajta állat, akiben benne vannak az ösztöni dolgok. Szeretem nagyon spontán, ösztönösen megfogni a dolgokat, mint egy állat, aki nem kezd el azon gondolkodni, hogy mit csináljon a következő pillanatban. És pont az a lényeg, hogy elengedjük a testünket, hogy spontán reakciókból vagy nézésekből, gesztusokból jöjjön létre valami.

Narancshéj és olajbogyó

Bársony Julinak

A fehér párna árnyéka fekete.
A fekete párna árnyéka fekete.
De azt sem a lecsukott szem.
Sem a szív nem tudja.
Milyen hideg az egyik.
Milyen hideg a másik.
Azt csak a fej.
Egyedül a fej tudhatja.
A fehér párna hideg-e?
A fehér párna hideg-e?
Vagy a fekete.
Vagy a fekete.

BA.

LIFT Tolnaihoz

FOTÓ: RÉVÉSZ RÓBERT

Egyedülálló kiállítást láthat, aki a THEALTER Fesztivál ideje alatt ellátogat a Grand Caféba. A MASZK Egyesület és a Symposium című kulturális, művészeti folyóirat 21 képzőművészt (magyarországi, szerb, horvát és francia alkotókat) kért fel, hogy Tolnai Ottó szövegeit képregényesítsék. Ezek alkotják a folyóirat legújabb számát, és láthatók a kávézó falain.

A vasárnap délutáni megnyitón Sirbik Attila főszerkesztő elmondta, fél évig válogatott az író műveiből, amíg kialakult a koncepció.

Tolnai meghatódva állt a képek előtt. „Nem igazán vettem részt ebben az egészben, csak adtam egy-egy könyvet, aztán kértem vissza, mert félttem, hogy elveszítik. Most meg itt állok, és egyáltalán nincsen szavam.”

ecpec

megfejtésnek is mondhatnám amit a Harmadik Hang Házában elkövettem a szemeim csonkig égtek és kiszáradt a tortám mégis lángnyelven mondtam ha akadozott is a szikra hogy a színház fáradtsággal emelt roppant épületében mit érdemes és mit aligha megőrizni az utókor számára jöllehet a színháznak nincs utókora vagy ahogy Bajor Gizi mondotta volt azért sem szeretnék a múltban élni mert már halott lennék most és a jövőben pedig azért nem mert valójában még meg sem születtem volna hát a jelenidőnek én efféle magától értetődő dicséretét ugyan nem hallottam volt és mondta is tovább hogy ennyien még soha nem játszottak nálunk jöllehet akik játszottak a megfordított színpadon vagyis a nézőtérén képek voltak két egymásra vetített dimenzióban míg egy harmadikban pedig ott vonultak mint megannyi bajorgizi ott vonultak a nők a megelevenedett harmadik dimenzió a színésznők.

B.